

Matteüs 2: 1-12

Preek: Wegwijzer of gids

Verwelkoming
Psalm 72: 1,4

Stil gebed, votum en groet
Klein gloria

Ere zij de Vader en de Zoon en de
Heilige Geest, als in den beginne,
nu en immer en van eeuwigheid tot
eeuwigheid! Amen.

Inleiding op het thema

EL 302: Heer, ik kom tot U

Heer, ik kom tot U, hoor naar mijn gebed.
Vergeef mijn zonden nu en reinig mijn hart.

Met Uw liefde, Heer, kom mij tegemoet,
nu ik mij tot U keer, en maak alles goed.

Zie mij voor U staan, zondig en onrein.
O, Jezus raak mij aan, van U wil ik zijn.

Jezus op Uw woord, vestig ik mijn hoop.
U leeft en U verhoort, mijn bede tot U.

Gebed

Lezing uit OT: [Jesaja 60: 1-6](#)
Psalm 72: 5,6

Lezing uit NT: [Matteüs 2: 1-12](#)
Gezang 166: 1

Preek: Wegwijzer of gids
Gezang 141: 1,2,3

Ik kniel aan uwe kribbe neer,
o Jezus, Gij mijn leven!
Ik kom tot U en breng U, Heer,
wat Gij mij hebt gegeven.
O, neem mijn leven, geest en hart,
en laat mijn ziel in vreugd en smart
bij U geborgen wezen.

Voor ik als kind ter wereld kwam,
zijt Gij voor mij geboren.
Eer ik een woord van U vernam,
hebt Gij mij uitverkoren.
Voor dat uw hand mij heeft gemaakt,
werd Gij een kindje, arm en naakt,
hebt Gij U mij gegeven.

Temidden van de nacht des doods
zijt Gij, mijn zon, verrezen.
O zonlicht, mild en mateloos,
uw gloed heeft mij genezen.
O zon die door het donker breekt
en 't ware licht in mij ontsteekt,
hoe heerlijk zijn uw stralen.

Gebed, stilte en het Onze Vader
Collecten: Diaconie en kerk
Geloofsbelijdenis (melodie: Gezang 135)

Ik geloof in God de Vader,
die almachtig, wijs en goed,
aard' en hemel heeft geschapen,
vorm en kleur in overvloed.
Die de stilte heeft doorbroken
en zichzelf heeft uitgesproken
in het vleesgeworden Woord,
opdat ieder naar Hem hoort.
Dat is wat ik hier belijd,
mijn geloof, mijn zekerheid.

Ik geloof in Jezus Christus,
Zoon van mensen, Zoon van God,
die als Redder van de wereld
werd gekruisigd en gedood.
Maar die opgestaan ten leven,
hemelhoog nu is verheven,
boven heerschappij en macht
die ten onder wordt gebracht
Dat is wat ik hier belijd,
mijn geloof, mijn zekerheid.

Ik geloof in God de Trooster,
die van oudsher, wereldwijd,
overal zijn volk vergadert
en tot dienen toebereidt.
Met Gods kinderen verbonden,
in vergeving van mijn zonden
mag ik op de jongste dag
opstaan, leven met een lach.
Dat is wat ik hier belijd,
mijn geloof, mijn zekerheid.

Zegen

Amen, amen, amen!
Dat wij niet beschamen
Jezus Christus onze Heer,
amen, God, uw naam ter eer!

Inleiding

U ziet hier 2 plaatjes.

Een plaatje van een wegwijzer. Een ANWB-bord met daarop een bekende plaatsnaam, al is de naam wel wat apart geschreven: Jubbenga in plaats van Jubbega.

Altijd makkelijk zulke richtingwijzers. Dan weet je tenminste welke kant je uit moet gaan, als de bordjes tenminste goed staan ....

Op het andere plaatje zien we een groep wadlopers. Vooraan loopt iemand met rode rugzak en een lange stok in de hand. Dat is de gids. Die weet precies waar je langs kunt en die is in zo'n gebied onmisbaar. Die heb je absoluut nodig.

Een wegwijzer en een gids. Ze geven allebei een richting aan. Dat is de overeenkomst.

Maar er is ook een verschil.

Een wegwijzer wijst alleen maar en voor de rest blijft hij staan, waar hij staat. Hij komt niet in beweging en gaat niet naar de plaats, die hij aanwijst.

Dat doet een gids wel. Die wijst. Hij bepaalt de richting, die je gaat.

En ... hij gaat zelf ook mee. Hij begeleidt je totdat je je doel bereikt hebt.

Vanmorgen gaat het ook over wegwijzers en over een bijzondere gids.

Het gaat over schriftgeleerden die precies kunnen zeggen, waar de koning van de Joden te vinden is. Op hun borden staat het met duidelijke letters: Bethlehem.

En het gaat over een ster, die niet alleen de weg wijst maar ook met de wijzen uit het oosten meegaat. Hij leidt hun naar de koning van de Joden.

Preek

Beste mensen,

Dit gedeelte over de magiërs uit het oosten roept wel wat vragen op.

Je kunt je bijvoorbeeld afvragen om hoeveel wijzen het hier gaat.

Volgens de traditie zijn dat er drie geweest. Twee blanken en één zwarte.

Zelfs hun namen zijn bekend: Balthazar, Melchior en Kaspar.

Maar het probleem is dat daar in de bijbel zelf niets over gezegd wordt. Het gaat om een groep wijzen. En hoeveel dat geweest zijn, staat er niet.

Het zijn in ieder geval knappe mannen, die veel over de sterren weten. Het zijn astrologen.

Sterrenkundigen!

En deze mannen hebben een ster gezien. Een heel bijzondere ster. Ééntje die echt opviel.

Maar kunnen we nog iets meer zeggen over deze ster? Wat zou dat voor een ster zijn geweest?

Daar is ook over nagedacht en veel over geschreven.

De één denkt aan een conjunctie -een samenvoeging- van de planeten Jupiter en Saturnus. Dat die twee voor het oog zó dicht bij elkaar komen, dat ze samen een grote lichtbol vormden.

En een ander denkt aan de komeet Halley, die omstreeks die tijd te zien zou zijn geweest.

Ik laat dat nu maar even voor wat het is.

Dat kunnen we toch niet met zekerheid zeggen.

Bij die ster rijst nog wel een andere vraag naar boven.

Want hoe wisten deze wijzen dat het om de geboorte van de koning van de Joden ging?

Zij zagen een opvallende ster. Dat is altijd interessant.

Maar hoe kwamen zij er bij om dat te combineren met de geboorte van een koning in een ander land?

Dat is toch vreemd? Hoe moet je dat nou verklaren?

Is dat een wonderlijk ingrijpen van God geweest? Heeft Hij er voor gezorgd dat zij zo ineens op die gedachte kwamen?

Of is daar een hele geschiedenis aan vooraf gegaan?

Deze wijzen komen namelijk wel uit een streek, waar lang geleden een groot deel van het joodse volk in ballingschap heeft gezeten. En natuurlijk kwamen de Assyriërs en de Babyloniërs op die manier in aanraking met toekomstverwachting van het joodse volk.

Neem alleen maar een man als Daniël die als hoofd werd aangesteld over alle wijzen en magiërs van Babel (Dan. 2: 48)

Waren daar toen al zaadjes gepland?

En zijn die zaadjes hier in Matteüs 2 opengesprongen? Ontkiemd?

Een bijzondere ster gaat op.

Maar dan is in vervulling gegaan waar de Joden het steeds over hadden!

Hun koning is geboren!

Hoe het ook zij, deze wijzen gaan op weg.

Naar Jeruzalem, de hoofdstad van de Joden.

Hoe kan het ook anders. Daar zal de koning van de Joden wel te vinden zijn.

Daar staat het paleis en daar is de tempel, het centrum van het Jodendom.

Dus daar moeten ze zijn.

In Jeruzalem.

Daar aangekomen vragen zij, waar de pasgeboren koning van de Joden is.

Daar moeten we even bij stilstaan.

Want zij vragen niet: Of er een koning is geboren.

Nee, daar twijfelen ze niet aan.

Zij vragen naar de plek van deze koning. Waar kunnen we Hem vinden?

Die vraag slaat in als een bom.

Bij Herodes en daardoor ook bij het volk.

Want als Herodes schrikt, nou, berg je dan maar.

Die man gaat letterlijk over lijken. Hij heeft al een aantal familieleden laten afmaken, omdat hij dacht dat zij een bedreiging waren voor zijn koningschap.

En dan nu dit? De geboorte van de koning van de Joden?

Je houdt je hart vast.

De hogepriesters en de schriftgeleerden moeten de vraag van de wijzen beantwoorden.

Nou, dat is voor hen niet zo moeilijk.

Zij kennen de thora en de profeten.

Het antwoord staat duidelijk in het Micha.

Micha 5 vers 1: *En jij, Betlehem, jij bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda. Want uit jou komt een leider voort die Mijn volk Israël zal hoeden.*

Dus, beste heren uit het oosten, daar moeten jullie zijn. In Bethlehem.

Daar is geen twijfel over mogelijk.

Lieve mensen, als je dat zo leest, dan lopen toch de rillingen over je rug.

Dat zal zeker zo zijn geweest voor de schrijver van dit evangelie. Want Matteüs schreef zijn evangelie voor zijn landgenoten, voor de Joden.

En nou moet hij dit schrijven, dat deze heidenen hun eigen leiders passeren.

De laatsten worden de eersten.

Dat laat Lucas zien, als de herders de eerste bezoekers van het kind zijn.

En hier in Matteüs zijn de wijzen uit het oosten de eerste getuigen.

De laatsten worden de eersten.

En de eersten blijven staan, waar zij staan.

Zij geven wel de richting aan. Zij weten het o zo goed. Zij staan met de borden in de hand. Maar daar blijft het bij.

Onvoorstelbaar!

En toch wordt ons hier een spiegel voorgehouden.

Want neem nou de kerk en de boodschap, die de kerk uitdraagt.

En dat is een boodschap van liefde en van omzien naar elkaar.

Daar kunnen we lange preken over maken en hele mooie dingen over zeggen.

Maar helaas zien we ook vaak een grote kloof tussen wat we zeggen en wat we doen.
De woorden kunnen haaks staan op onze daden.
Dat zie ik in in de kerk, dat zie ik in de gemeente en -laat ik eerlijk zijn- dat zie ik ook bij mijzelf.
Bij een preek kom ik ook mijzelf tegen en denk ik meer dan eens: Ja, jongen, dat zeg je nou wel,
maar wat breng je er van terecht?

Nee, ik ben geen haar beter dan zij.
Ik ben geen haar beter dan u of dan jij. Echt niet.

Maar daarom is deze koning toch gekomen?
Daarom is Hij toch geboren?
Om redding te brengen!
Om met Zijn leven te betalen voor mijn fouten en voor de steken die wij laten vallen.
Daarom moeten we niet blijven staan, maar we moeten met ons leven en ook met onze tekortkomingen naar Hem toe. Heer, waar dan heen. Tot U alleen!

Moet je eens kijken naar die wijzen: die gaan!
Aan één bijbeltekst hebben zij meer dan genoeg.
Zij komen niet met vragen als: Ja, maar dit is toch het paleis? En weten jullie dat wel zeker, want
wat stelt Bethlehem nou voor?
Nee, niets van dat alles.
Ze gaan en zetten alles op alles om deze koning te eren en te aanbidden.

Daar word je stil van.
Wat een geloof en wat een drive hebben deze mensen.
Dat zie je wel vaker.
Dat mensen, die van buiten de kerk komen, de mensen in de kerk kunnen verrassen met hun vragen
en met hun verlangen om bij de kern van het evangelie te komen.
En die kern is dat kind in de kribbe, de koning van de Joden.

En moet je nou eens kijken, wat er dan gebeurt.
Als die wijzen op weg gaan van Jeruzalem naar Bethlehem dan verschijnt daar weer die ster en die
gaat voor hen uit.
Dat deed hij niet toen zij de reis naar Jeruzalem maakten. Althans dat lees ik hier niet. En anders
waren zij ook niet in Jeruzalem aangekomen.
Maar op dat laatste stukje is die ster er wel en die gaat als een gids met hun mee. Hij leidt hun naar
het doel toe en hij blijft zelfs staan boven de plaats, waar het kind is.

Daar zit veel in om over na te denken.
Want is dat niet heel herkenbaar als het gaat om Gods leiding in je leven.
Er kunnen momenten zijn dat je dat duidelijk ziet. Momenten dat God dicht bij je is en dat je
gewoon weet, wat je moet doen en welke richting je uit moet gaan.
Maar er zijn ook momenten en soms hele lange stukken in je leven van zoeken en van vragen.
Momenten waarop het allemaal niet zo duidelijk meer is en dat je afvraagt wat je moet doen en

waar je naartoe moet gaan.

En toch, dwars door dat zoeken en dwars door al die vragen heen, worden we wel geleid en houdt de grote Gids -met een hoofdletter- zijn oog op ons gericht.

Dat betekent niet dat je altijd gelijk bij je doel uitkomt.

Nee, je maakt meer dan eens een omweg en je komt ook op plaatsen, waar je denkt je geluk te zullen vinden, maar gaandeweg blijkt dat toch ergens anders te liggen.

Maar in dat leerproces is er Één, die meegaat.

Één die ons de ruimte geeft om onze eigen reis te maken en die tegelijkertijd ons leven bijstuurt en ons leven richting geeft.

Met die God kunnen we verder.

Ek dit nije jier, 2013.

Wat het zal brengen en hoe het allemaal zal gaan, kunnen wij van tevoren niet zeggen.

Daar moeten we ook niet teveel op gefocust zijn en ons daar blind op staren.

We kunnen beter ons leven richten op onze Schepper en op onze Verlosser.

Op die God die trouw is en trouw blijft en die nooit loslaat wat zijn hand begon.

Die Zijn eigen Zoon gegeven heeft om ons leven echte vreugde te geven.

De wijzen weten daarover mee te praten.

Als zij aankomen bij de plaats, waar het kind is, dan worden zij vervuld met diepe vreugde.

Dan komt er echte blijdschap in hun leven.

Dan ontdekken zij dat de echte rijkdom niet zit in die geschenken, die zij geven.

Dat zit niet in goud, in wierook of in mirre.

Hoe duur die geschenken ook zijn en ... hoe veelzeggend ook, omdat dat al lang geleden door de profeet Jesaja was verkondigd.

Maar de echte rijkdom zit in een heel ander geschenk.

Dat zit in dat geschenk van God.

De echte rijkdom ligt verborgen in dat kind, de koning van de Joden.

Gekomen om redding te brengen.

Gekomen voor hen, de wijzen.

Gekomen ook voor u, jou en mij.

Komt laten wij aanbidden, die koning.

Amen